

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ КЊАЖЕВСКО-СРПСКОГ ТЕАТРА ЗА 2022. ГОДИНУ

РЕЗИМЕ

Књажевско-српски театар је и у 2022. години имао важно место у крагујевачкој културној понуди нудећи богат и жанровски разноврстан репертоар достојан традиције најстаријег позоришта у Србији.

Поред основне делатности наше установе-позоришне продукције у протеклој календарској години организовали смо и велики број пратећих манифестација и догађаја, међу којима су најзначајнији 17. Међународни позоришни фестивал *Јоакимфест* и 58 Фестивал професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“. Током протекле године организовали смо велики број програма ван наше основне делатности (изложбе, трибине, панел дискусије, округле столове...).

Књажевско-српски театар је у 2022. години реализовао укупно 188 програма, од чега је 101 извођење позоришних представа у продукцији нашег позоришта.

Важно је поменути да је Театар интензивирао своје маркетиншке активности током 2022. године што је допринело увећању броја публике у односу на претходне године. Задржао је и постојећу публику и анимирао нову, посебно младе. Поред промотивних активности путем електронских медија и интернета, трудили смо се да и у 2022. години маркетиншке активности прилагодимо циљним групама. У циљу промоције и популаризације позоришта, међу младима, одржавали смо и током 2022. године блиску сарадњу са Канцеларијом за младе у Крагујевцу, студенстким организацијама, ђачким парламентима, као и са различитим омладинским удружењима. У сарадњи са Канцеларијом за младе релизован је програм МАТИНЕ

у 14 часова, дакле дневни термин за извођење представа који је намењен младима за које се изводе представе са темама блиским њиховом узрасту. Канцеларија за младе помаже у промоцији овог програма и у анимирању младих и организовању њихових посета позоришту. У 2022. години изведено је седам представа у дневном термину које је видело око 1800 младих.

ПРЕМИЈЕРНИ И РЕПРИЗНИ РЕПЕРТОАР

У репертоарској понуди Књажевско-српског театара за 2022. годину нашло се укупно 16 представа, односно шеснаест наслова од којих су три премијерно изведене представе у протеклој години. Представе чије је премијерно извођење реализовано у 2022. години намењене су различитим друштвеним групама. У протеклој календраској години припремили смо и премијерно извели следеће представе:

- *НА РУБУ ПАМЕТИ – Једне пијане новембарске ноћи 1918.* по делима Мирослава Крлеже, Ива и Тене Штивичић, режија Марко Мисирача (премијера 5. март 2022. године)
- *УСПОМЕНЕ НА „ЦРВЕНУ ЗАСТАВУ“*, Милован Мрачевић, режија Александар Лукач (премијера 3. мај 2022. године)
- *ИЛДА ГЕРШНЕР*, Јелена Кајго, режија Стеван Бодрожа (премијера 29. октобар 2022. године)

Представа *НА РУБУ ПАМЕТИ - Једне пијане новембарске ноћи 1918.* је настала по делима Мирослава Крлеже, Ива и Тене Штивичић у драматизацији Виде Давидовић и у режији Марка Мисираче. Представа је копродукција Књажевско-српског театра Крагујевац и Хрватског културног центра Београд, а крагујевачка премијера била је 5. марта 2022. године, 7. маја представа је отворила такмичарски програм 58. Фестивала професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“, а своју београдску премијеру је имала 23. маја 2022. године у Атељеу 212.

У представи играју: Милош Крстовић, Сања Матејић, Иван Видосављевић, Чедомир Штајн, Никола Милојевић, Саша Пилиповић, Мина Стојковић, Ненад Вулевић, Аврам Цветковић, Богдан Милојевић, Марија Ракочевић, Милица Мајсторовић, Надежда Јаковљевић, Драгослав Танасковић, Иван Филиповић, Душан Прличковски и Александар Милорадовић.

Сценографију потписује Ана Колбјанова, костим Јелена Јањатовић, музику, избор музике и аранжмане Драгослав Танасковић, сценски говор др Дејан Средојевић, сценски покрет Марија Миленковић, дизајн светла Анђела Кусић, дизајн плаката и програма Симона Дашић Раца, а стручна сарадница за плес је била Сандра Пауновски. У раду на драматизацији коришћени су сегменти из драме „Пијана ноћ

1918.* Ива и Тене Штивичић, сценарија серије „Путовање у Вучјак“ Ива Штивичића и драматизације романа „На рубу памети“ Вере Црвенчанин.

Представа *УСПОМЕНЕ НА „ЦРВЕНУ ЗАСТАВУ“* је праизведба реализована по тексту Милована Мрачевића у режији Александра Лукача

У представи играју: Чедомир Штајн, Исидора Рајковић, Миодраг Пејковић, Марина Перић Стојановић, Никола Милојевић, Милица Мајсторовић, Надежда Јаковљевић, Драган Стокић, Богдан Милојевић и Аврам Цветковић.

Сценографију потписује Ана Колбјанова, костимографију Јелена Јањатовић, а музику Драгослав Танасковић.

Представа нас враћа у носталгичан период бивше Југославије када је цветала аутомобилска индустрија у Заводима „Црвена застава“ у Крагујевцу. Редитељ Лукач о представи *УСПОМЕНЕ НА „ЦРВЕНУ ЗАСТАВУ“* наводи: *Писац Милован Мрачевић је превасходно историчар који драмски обликује своја истраживања. У случају Успомена на „Црвену заставу“ он свесно отвара своје историјски прецизно дело интерпретацији и читању које умногоме зависи од сећања. Наравно, зависно од годишта учесника али и посматрача, та сећања су изворна или секундарна, препричана, анегдотална, и надасве непоуздана. Као таква, она парадоксално доводе у питање историјске чињенице и намећу закључке о нашој, не тако давној прошлости, засноване на схватању наше садашњости. А та садашњост је превасходно обојена егзистенцијалним страховима од којих, барем у овој представи, нудимо уточиште у варљивој удобности носталгије.*

Представа *ИЛДА ГЕРШНЕР* је имала своје премијерно извођење 29. октобра 2022. године у оквиру *Октобарских свечаности* Града Крагујевца. Комад *ИЛДА ГЕРШНЕР* је базиран на истинитој причи из Другог светског рата, причи о две жене које су четири године делиле исто име. Име које је једној од њих спасило живот. *Комад говори не само о страдању и преживљавању људи у страшним временима ратног лудила, већ и о људима који су под ризиком губљења сопственог живота, помагали другима. ИЛДА ГЕРШНЕР је универзална прича о потреби да се одупремо злу, прича која се може применити на било које време и било коју земљу. Прича о храбрости.*

У представи играју: Ана Коланђели, Надежда Јаковљевић, Никола Милојевић, Младен Кнежевић / Рифат Рифатовић, Јасмина Димитријевић, Чедомир Штајн, Марија Ракочевић и Ненад Вулевић.

Сценографију потписује Ана Колбјанова, костимографију Милица Коларић, асистент костимографа је Страхиња Табаковић, док је за сценски покрет био задужен Миодраг Крчмарик.

Поред наведених премијерних представа у богатој репертоарској понуди нашег позоришта нашло се још 13 представа које су репризно извођене током 2022. године.

Дакле, репертоар Књажевско-српског театра у 2022. години чиниле су и представе:

БАЈКА О МРТВОЈ ЦАРЕВОЈ КЋЕРИ - Николај Кољада, редитељ Бошко Димитријевић, *ДНЕВНИК ЈЕДНОГ ЛУДАКА* - Н. В. Гогољ, монодрама Ивана Видосављевића, *МОЈЕ БИВШЕ, МОЈИ БИВШИ* - Д. Ц. Џексон, редитељ Слађана Килибарда, *ВРАПЧИЋ* – Наташа Илић, режија Милош Јагодић, *ЖЕНИДБА И УДАДБА* - Јован Стерија Поповић, режија Јана Маричић, *БРИШИ ОД СВОЈЕ ЖЕНЕ*- Реј Куни, режија Ферид Карајица, *БЛИТВА И КРОМИР* - Золтан Егреш, редитељ Марко Мисирача, *НЕГРИ ИЛИ ЉУБОВ КО СА ЧЕЛОВЕКОМ СВОЈИМ*- Јоаким Вујић, редитељ Анђелка Николић, *КО НЕМА У ВУГЛА ,ГУГЛА* - Петра Цицварић, редитељ Слађана Килибарда, *ОПЕТ ПЛАЧЕ, АЛ САД ОД СРЕЋЕ* - Новица Савић, редитељ Драган Јаковљевић, *БАШТА СЉЕЗОВЕ БОЈЕ* - Бранко Ћолић, редитељ Марко Мисирача, *ЈА ОД ЈУТРА НИСАМ СТАО* - Уна Визек, режија Слађана Килибарда, *РЕВИЗОР* - Н. В. Гогољ, режија Јана Маричић.

ДАН КЊАЖЕВСКО-СРПСКОГ ТЕАТРА

Дан Књажевско-српског театарa свечано је обележен 15. фебруара 2022. године на Сретење Господње, када је пре 188 година основано најстарије позориште у Србији. Један за другим ређали су се догађаји: прво традиционални ватромет, а на сцени *Јоаким Вујић* изведена је представа *ВРАПЧИЋ – Животна прича о Едит Пјаф* по тексту Наташе Илић у режији Милоша Јагодића.

Након представе додељена су традиционална признања нашег позоришта:

Добитница *Статуете Јоаким Вујић* која се додељује за изузетан допринос развоју позоришне уметности у Србији у 2022. години је глумица Бранка Петрић.

Прстен са ликом Јоакима Вујића за изузетан допринос развоју Књажевско-српског театра и афирмацији његовог угледа у земљи и иностранству додељен је глумици Владанки Павловић, а годишње награде за изузетну посвећеност послу и постигнуте уметничке резултате у протеклој календарској години глумцима Николи Милојевићу и Чедомиру Штајну. Годишња награда Театра за изузетну посвећеност послу и постигнуте резултате у протеклој години додељена је продуценту Воју Лучићу, као и позоришном економу Снежани Ристић.

ЈОАКИМФЕСТ 2022. – међународни позоришни фестивал

Седамнаести међународни позоришни фестивал *Јоакимфест* је реализован у периоду од 07. до 12. октобра 2022. године.

Јоакимфест је интернационални позоришни фестивал такмичарског типа, фокусиран на шири регион, представе савременог естетског израза и актуелних друштвених тема. Има такмичарски и пратећи програм. У такмичарском програму учествује од пет до седам представа по избору селектора фестивала.

Јоакимфест се усредсређује на друштвено и уметнички одговорно позориште које се суочава са стварношћу, бескомпромисно се с њом хвата у коштац, разобличава је, чини јаснијом и прихватљивијом. Фестивал је и прошле године промовисао позориште које је корективна свест и савест, огледало времена и друштва у којем настаје и за које настаје, а не тек утеха или целовечерња забава.

Његова јединственост на којој ћемо и даље инсистирати (због чега је он значајан у широј регији) и јесте баш та друштвена ангажованост која се постиже на два проверена позоришна начина, односно новим ишчитавањем и инсценирањем драмских класика, али и промовисањем младих, храбрих драмских аутора. Наравно, и размена искустава са свим реномираним позоришним кућама у читавом региону које имају шта да покажу на репертоару *Јоакимфеста* драгоцен је и представља једну врсту мисије, не само за глумце, редитеље, драматурге, већ пре свега за саму публику.

Циљ *Јоакимфеста* је подизање целокупне театарске али и друштвене свести о неопходности активне партиципације свих кључних актера у процесима значајним за ангажовано деловање у театру и култури.

Циљне групе овог Фестивала су:

- стална и нова позоришна публика
- стручњаци ангажовани у стварању позоришног чина
- специјализовани позоришни медији и сви медији у култури

Тема 17. Међународног позоришног фестивала *Јоакимфест* била је „Хармонија различитости“, а у такмичарском програму премаодабиру селектора др Мирослава Радоњића, учествовало је пет представа из Босне и Херцеговине, Словеније, Северне Македоније и Србије, док је шеста представа из Црне Горе изведена у част награђених.

Преглед репертоара 17. Јоакимфеста:

1.) *ЖИВИ ПЕСАК* по мотивима стваралаштва Отоа Толнаија и Пала Петрика
режија: Кинга Мезеи, продукција: Новем позоришна организација, Народно позориште Суботица и Регионални креативни атеље из Кањиже / Србија

2.) *СКУПШТИНА* по мотивима драме *Породична скупштина* Кристине Клементе, адаптација: Ивана Стјепановић, режија: Иван Плазибат, продукција: Градско позориште Јазавац, Бања Лука / Република Српска – Босна и Херцеговина

3.) *ЈУГОСЛАВИЈА, МОЈА ОТАЏБИНА* по роману Горана Војновића *Југославија, моја дежела*, драматизација: Иван Велисављевић и Александар Новаковић, режија: Марко Мисирача, продукција: Позориште Приједор, Гледалишче Копер (Teatro Carodistria), и Фондација „Фридрих Еберт Стифтунг“ / Република Српска – Босна и Херцеговина / Словенија

4.) *ПРИСТАНАК* текст: Нина Рејн, режија: Небојша Брадић, продукција: Атеље 212, Београд / Србија

5.) *MY NAME IS GORAN STEFANOVSKI* ауторска адаптација: Бранислава Илић, режија: Бранислав Мићуновић, продукција: Драмски театар Скопље / Северна Македонија

Последњег дана фестивалка изведена је представа у част награђених *БОИНГ–БОИНГ*, текст: Марк Камолети, режија: Растислав Ђолић, продукција: Никшићко позориште / Црна Гора.

У пратећем програму 17. *Јоакимфеста* реализоване су три активности:

1.) *ТРИБИНА* „Међународни и регионални позоришни фестивали у Србији – традиција, изазови, перспектива“, учествовали су директори / представници позоришних фестивала – *БИТЕФ*, *Стеријино позорје* и *Јоакимфест*.

2.) *ПРОМОЦИЈА ИЗДАЊА СТЕРИЈИНОГ ПОЗОРЈА*, разговор са Мирославом Радоњићем, директором Стеријиног позорја водио је Ненад Глишић.

3.) Јавно читање драме *ТРИ СЛИКЕ СТАРОСТИ*, аутор Жељко Јовановић, учествовали су глумци Књажевско-српског театра - Саша Пилиповић, Јасмина Димитријевић и Иван Видосављевић.

О наградама је одлучивао трочлани жири: Ђорђи Јолевски - глумац и редитељ (Северна Македонија), Жељко Јовановић - позоришни критичар и књижевник (Србија) и Ана Коланђели - глумица (Србија).

Награда Гран при „Јоаким Вујић“ за најбољу представу у целини припала је представи Нине Рејн „Пристанак“ у режији Небојше Брадића, у продукцији *Атељеа 212* Београд, Србија.

Специјална награда града Крагујевца додељена је глумцима представе Браниславе Илић „*My name is Goran Stefanovski*“ у режији Бранислава Мићуновића, у продукцији Драмског театра Скопље, Северна Македонија.

Више од 2000 Крагујевчана је било на представама и на пратећем програму фестивала. Током шест фестивалских дана позоришна публика из Крагујевца, а и шире имала је прилику да види најквалитетније представе из земље и региона по

избору селектора Мирослава Радоњића. Овај фестивал је остварио значајан утицај на развој публике у Крагујевцу, Шумадијском округу.

Скоро у свим сегментима реализације фестивала остварени су максимални циљани квалитативни и квантитативни индикатори и то:

- На нивоу успостављања и унапређења сарадње са позориштима у земљи и иностранству успостављена је сарадња са два нова позоришта из Северне Македоније (Драмски театар Скопље) и Црне Горе (Никшићко позориште)
- На нивоу планираног програма остварен је планирани циљ: у такмичарском програму изведено је пет представа из Србије и региона и реализована су три различита пратећа програма
- На нивоу публике – све представе су биле максимално посећене
- На нивоу видљивости – све значајније медијске куће су пропратиле 17. Јоакимфест са више од 290 објава (РТС, Политика, Радио Београд, Данас, Нова...)
- На нивоу организације – све фестивалске активности у главном и пратећем програму су благовремено организоване и протекле су без потешкоћа.

И што је најважније Међународни позоришни фестивал **ЈОАКИМФЕСТ** је организован упркос свим ограничењима и сама та чињеница има значајан стимулишући, односно мотивишући ефекат на позоришне ствараоце и организаторе.

58. ФЕСТИВАЛ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПОЗОРИШТА СРБИЈЕ „ЈОАКИМ ВУЈИЋ“

(7-14. мај 2022)

Сусрете професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“, смотру позоришних представа у Републици Србији јужно од Београда основали су 1965. године председници општина у којима су постојала професионална позоришта: Зајечар, Крагујевац, Ниш, Ужице, Шабац, Лесковац, Пирот и Приштина. Нешто касније им се придружио Крушевац, 1997. године Врање и Краљево, 2009. Лазаревац, а затим и Нови Пазар. Смотра или фестивал најбољих представа професионалних позоришта у Србији одржава се у мају месецу, сваке године у другом граду, а организује га тамошње позориште. Први Сусрети професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“, одржани су у Зајечару 1965. године.

Поново, након 16 година, домаћин и организатор Фестивала био је Књажевско-српски театар, у години јубилеја када је наш Театар обележавао 250 година од рођења Јоакима Вујића, оца српског театра и оснивача крагујевачког позоришта по коме је и Фестивал добио име.

Селектор Зоран Карајић у такмичарски програм 58. Фестивала професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“ уврстио је седам представа:

1.) *НА РУБУ ПАМЕТИ* *Једне пијане новембарске ноћи 1918.*
по делима М. Крлеже, Ива и Тене Штивичић), режија: Марко Мисирача, продукција: Књажевско-српски театар Крагујевац / Хрватски културни центар Београд

2.) *ОСЛОБОЂЕЊЕ СКОПЉА*
текст: Душан Јовановић, режија: Горчин Стојановић, продукција: Народно позориште Ниш / Народно позориште Лесковац

3.) *СТВАРАЊЕ ЧОВЕКА*
текст: Тијана Грумић, режија: Миа Кнежевић, продукција: Народно позориште Лесковац

4.) *ТРПЕЛЕ*
текст: Бобан Скерлић и Милена Деполо, режија: Александра Ковачевић, продукција: Шабачко позориште / Краљевачко позориште

5.) *ЦРНА ОВЦА*
текст: Вида Давидовић, режија: Снежана Тришић
продукција Краљевачкопозориште

6.) *СВЕ НЕСРЕЋНЕ ПОРОДИЦЕ ЛИЧЕ НА СРЕЋНЕ ПОРОДИЦЕ*
текст: Патрик Лазић и Милена Деполо, режија: Патрик Лазић, продукција: Народно позориште Пирот

7.) *ИЗБИРАЧИЦА 42*
по мотивима *Избирачице* Косте Трифковића, режија: Владимир Поладић,
продукција: Крушевачко позориште

Последњег дана фестивала у част награђених изведена је представа *СВИЊСКИ ОТАЦ* Александра Поповића у режији: Хаџи Немање Јовановића и продукцији Народног позоришта Ужице

У пратећем програму 58. Фестивала професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“ реализовано је пет активности:

- 1.) Изложба „Мија Алексић – бити глумац“, организатор Дом омладине Крагујевац, продукција: Културни центар Горњи Милановац
- 2.) Радионица „Драматизација савремене књижевности – изазови и решења“, Милош Латиновић, књижевник
- 3.) Предавање „Мисли Јована Стерије Поповића о позоришту и глуми“, др Немања Савковић, доцент на Факултету уметности Универзитета у Приштини
- 4.) Предавање „Јоаким Вујић: српског позоришта камен одбачени, камен угаони“, др Исидора Поповић, театролог

- 5.) Представљање монографије „Снежана Ковачевић: тихи мајстор великог умећа“, говорили су Зоран Јеремић, приређивач монографије, Зоран Жеравчић, издавач „Колектив“ Ужице и мр Немања Ранковић, глумац и редитељ

О најбољој представи и наградама које се додељују одлучивао је жири у саставу - Ивана Недељковић, глумица, мр Немања Ранковић, глумац и редитељ, и Снежана Ковачевић, костимографкиња. Жири је доделио награде у седам категорија: награда за најбољу драмску представу у целини, награда за најбољу режију, награда за најбољу сценографију, награда за најбољу костимографију, награда за најбоље глумачко остварење (четири равноправне награде), награда најбољем младом глумцу и специјална награда.

Посебну награду доделио је *Округли сто критике* у саставу – др Зоран Максимовић, модератор округлог стола, Милош Латиновић, писац и критичар, и Александра Јовановић, критичарка.

Награда за најбољу представу у целини по оцени стручног жирија додељена је представи *Црна овца*, текст Вида Давидовић, режија Снежана Тришић у продукцији Краљевачког позоришта.

Жири Округлог стола критике доделио је представи *Трпеле* Краљевачког и Шабачког позоришта *Награду округлог стола критике* за најбољу представу 58. Фестивала „Јоаким Вујић“.

ГОСТОВАЊА У ЗЕМЉИ

Током 2022. године Књажевско-српски театар је остварио 5 гостовања у Србији:

- Представа Мирослава Крлеже *НА РУБУ ПАМЕТИ Једне пијане новембарске ноћи 1918.*, режија Марко Мисирача, гостовала је у Атељеу 212 у Београду.
- Представа Новице Савића *ОПЕТ ПЛАЧЕ, АЛ САД ОД СРЕЋЕ*, режија Драган Јаковљевић, гостовала је у Крушевачком позоришту.
- Представа Наташе Илић *ВРАПЧИЋ*, режија Милош Јагодић је два пута гостовала у Пулс тетру, Лазаревац.
- Представа Уне Визек *ЈА ОД ЈУТРА НИСАМ СТАО*, режија Слађана Килибарда, у Краљевачком позоришту.

УЧЕШЋЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ ФЕСТИВАЛИМА

Позоришни Фестивали имају вишеструки значај: омогућавају размену са другим уметницима из различитих позоришта, на њима се договара будућа сарадња, уговарају се гостовања, као и размене на уметничком и ресурсном нивоу.

Књажевско-српски театар је у 2022. години учествовао на:

- 19. Међународном фестивалу комедије „Мостарска лиска“ (Мостар, БиХ) са представом *РЕВИЗОР*, Н.В. Гогоља у режији Јане Маричић.
- 9. Фестивалу Глумца БиХ (Коњиц, БиХ) са представом *РЕВИЗОР*, Н.В. Гогоља у режији Јане Маричић.

Током 2022. године наши глумци су освојили следеће награде:

- Награду „Велика лиска“ за најбољег глумца 19. Међународног фестивала комедије „Мостарска лиска“ добио је глумац Никола Милојевић.
- Награду за глумачко остварење на 58. Фестивалу професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“ добила је глумица Сања Матејић.
- Награду „Мала лиска“ за најбољу глумицу вечери на 19. Међународном фестивалу комедије „Мостарска лиска“ добила је Јасмина Димитријевић, а за најбољег глумца вечери Никола Милојевић.

ЗАКЉУЧАК

И у протеклој календарској години Књажевско-српски театар је остварио изузетне уметничке резултате који су препознати у широј заједници, био је центар културних дешавања у нашем граду и учествовао је у реализацији најзначајнијих културних манифестација у Крагујевцу и Србији. Током 2022. године на сцени Књажевско-српског театра изведено је 188 програма, од чега је 101 извођење представа у продукцији нашег позоришта. Наведене програме у Књажевско-српском театру у 2022. години видело је 28.582 гледалаца.

У Крагујевцу, 22. фебруар 2023. године

Директор

Младен Кнежевић